

... det er alt for sjældent, at Sonja er i hænder

Sådan kan man læse om Sonja, hovedpersonen i romanen "Spejl skulder blink" af Dorthe Nors. Sonja bor alene i København, er ved at tage kørekort på sjette måned og lider af svimmelhed og spændinger. Derfor går Sonja til massage hos Ellen. Det er, mens hun ligger der på massagebænken med hovedet nede i den lille badering og kigger ned i gulvet, og Ellens hænder har godt fat i Sonja, at sætningen falder ... *og det er alt for sjældent, at Sonja er i hænder.*

Det er Sonja ikke ene om.

Forleden hørte jeg i radioen, at 1,6 million danskere bor alene. Nogle selvvalgt og andre ufrivilligt. En ekspert var i studiet for at tale om, hvor vigtig fysisk omsorg er. Ud over at det kan være dejligt at blive rørt og nusset, så kan Vidensråd for Forebyggelse bevise, at berøring har en sygdomsforebyggende og sundhedsfremmende virkning. Berøringer udløser et hormon, som gavner os. Derudover styrker berøringer vores egen-opfattelse, trivsel, tillid og væren i livet.

Derfor er der opstået berøringsklinikker, hvor man kan købe sig til berøring. Købe sig til fysisk omsorg, ligesom man i mange år har kunnet købe sig til berøring gennem massage, hårvask, pedicure, manicure etc. Mennesker, der er endt i ufrivillig ensomhed, lider af mangel på berøring. Lidelsen kaldes "skin-hunger" (hud-sult). Eksperten mener ikke, at robotter eller kæledyr på plejehjem kan erstatte den menneskelige, konkrete, fysiske berøring. De efterlyste varme hænder igen.

En anden person fortalte i udsendelsen om app'en Spoonr til smartphonen, der formidler kontakt til et menneske i nærheden af dig, der så at sige har et kram i overskud.

Søren Ulrik Thomsen ville betakke sig. Han taler for håndtrykket frem for det omsiggribende krammeri. Han skriver:

”Når denne måde at hilse på (altså krammet, red.) er blevet konvention, mister man ikke blot muligheden for med et høfligt håndtryk at tilkendegive gensidig anerkendelse uden at krænke hinandens urørlighedszoner, men også for med en undtagelsesvis omfavnelser at vise spontan begejstring eller særlig forbundethed. Markerer håndtrykket på én gang samhörighed og respektfuld afstand, lighed og forskel, forpligtelse på et fællesskab og samtidig friheden til at være sig selv, kan jeg ikke lade være med at spørge, hvad en krammer mon betyder?”

(Du kan læse hans svar i: ”En hårnål klemt ind bag panelet – noter til eftertiden”)

Jeg ved næsten ikke, om jeg skal grine eller græde.

Jeg anede ikke, at så mange danskere bor alene (græde).

Jeg havde aldrig hørt om hud-sult, berøringsklinikker og app til mobilen, der kan føre dig til det nærmeste favntag (grine).

Men jeg noterer mig, at der i vores samfund på den ene side er alt for meget krop og på den anden side alt for lidt kropskontakt. Varme hænder efterlyses både på plejehjem og i daginstitutioner, i besøgstjenester og i vågetjenester, såvel som i ethvert menneskes liv. Alle kan vi komme i tanker om både kvinder og mænd, hvorom det gælder, at de *alt for sjældent er i hænder*.

Som kvinde på Sonjas alder tror jeg mig (også) i Guds hænder. I hans gode hænder. Gode, fordi jeg hverken omklamres eller efterlades hud-sulten. Gud strejfede mig i min dåb, siden som langlemmet teenager ved min konfirmation og igen da jeg gik med min kærlighed ind i kirken for at blive viet. Det skete alt sammen under håndspålæggelse. Og mellem barndom, ungdom og her nærmere sølvbryllup end kobber, så tror jeg mig stadig i Guds levende hænder. Det fortæller blandt andet velsignelsen, både når jeg selv lyser den, og når den lyses over mig. Det berører mig hver gang.

Af Hanne Henriksen, sognepræst

Sæt kryds i kalenderen: Forfatterforedrag med Dorthe Nors i Klostergården den 23. november 2016 klokken 19.30.